

Interreg

EUROPEAN UNION

ADRION

ADRIATIC-IONIAN

European Regional Development Fund - Instrument for Pre-Accession II Fund

POWER

**REZULTATET E NEVOJAVAVE NË PORTE PËR TË
HAPUR THIRRJEN PËR ZGJIDHJE**

Tabela e Përmbajtjes

1.	Titulli i Nevojës: Furnizimi me energji i anijeve gjatë kohës së futjes në port.....	3
2.	Titulli i Nevojës:Shpërndarja efiçente e gazit natyror të lëngshëm në port	5
3.	Titulli i nevojës: Mbledhja dhe Analiza e të dhënave mbi Energjinë	7
4.	Titulli i nevojës: Përmirësimi i Mikroklimës	9
5.	Titulli i nevojës: Nxitja dhe facilitimi i sjelljeve pro efiçencës së energjisë.....	11
6.	Titulli i nevojës: Racionalizimi i hapësirave dhe logjistikës	13
7.	Titulli i nevojës: Metoda dhe Zgjidhje për një Shpërndarje më efiçente të ajrit të kompresuar dhe ftohësve të lëngësht në procesin e prodhimit	14
8.	Titulli i nevojës: Metoda për një rinovim komplet të sistemit të ngrohjes, ventilimit dhe ajrit të kondicionuar.....	16
9.	Titulli i nevojës: 3 vite kohë për Rikthimin e Investimit.....	18
10.	Titulli i nevojës: Prodhimi i Energjisë diellore në tarracat e ndërtesave me mure dhe tarraca të përbashkëta.....	20
11.	Titulli i nevojës: Menaxhimi Efiçent i Ndricimit/Mjeteve	22
12.	Titulli i nevojës: Ulja e Fuqisë së Pikut (të energjisë) dhe Ulja e Rezistencës Reaktive ..	24
13.	Titulli i nevojës: Zbatimi i Prodhimit të Energjisë nga Burimet e Energjisë së Rinovueshme.....	26
14.	Titulli i nevojës: Energji Zero për Mobilitetin e Turistëve.....	28
15.	Titulli i nevojës: Rigjenerimi i Zonave të Braktisura	29

1. Titulli i Nevojës: Furnizimi me energji i anijeve gjatë kohës së futjes në port

Qëllimi

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efijencës së resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efijencës së Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Gjatë qëndrimit për rreth 10 orë në një port, motorrat me naftë të një anije të vetmë djegin rreth 20 ton naftë dhe prodhojnë 60 ton dioksid karboni. Kjo ndotje është ekuivalente me ndotjen e prodhuar nga 25 makina të masës së mesme në një vit. Këto gazra mund të reduktohen duke menduar për zgjidhje të furnizimit me energji të anijeve në port. Duke u nisur nga zhvillimet e fundit në legjislacion në fushën e mjedisit, shumë porte dhe pronarë anijesh po mundohen të reduktojnë këtë ndotje, në linjë edhe me impaktin e ngrohjes globale. Një alternativë e vlefshme

në uljen e ndotjes së agjentëve të ndryshëm është elektrifikimi i vëndeve të ankorimit, me fjalë të tjera, ndërtimi i infrastrukturës për të furnizuar me energji elektrike anijet për veprimet e tyre gjatëkohës së ankorimit në port. Megjithatë, një infrastrukturë e tillë kërkon investime të kushtueshme sisteme shpërndarjeje adekuate, si edhe nevojën e prodhimit të energjisë diku tjetër.

Siç është raportuar në titullin e Nevojës, është pra e domosdosshme të sigurohet një zgjidhje teknologjike për elektrifikimin e terminaleve që lejon tejkalimin e barrierave teknologjike dhe ato të tregut, duke vlerësuar edhe mundësitë alternative për të prodhuar energjinë brenda në port.

2. Titulli i Nevojës: Shpërndarja efiçente e gazit natyror të lëngshëm në port

Qëllimi

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efiçencës së resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efiçencës së Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Gjatë qëndrimit për rreth 10 orë në një port, motorrat me naftë të një anije të vetmë djegin rreth 20 ton naftë dhe prodhojnë 60 ton dioksid karboni. Kjo ndotje është ekuivalente me ndotjen e prodhuar nga 25 makina të masës së mesme në një vit. Këto gazra mund të reduktohen duke menduar për zgjidhje të furnizimit me energji të anijeve në port. Duke u nisur nga zhvillimet e fundit në legjislacion në fushën e mjedisit, shumë porte dhe pronarë anijesh po mundohen të reduktojnë këtë ndotje, në linjë edhe me impaktin e ngrohjes globale. Një alternativë e vlefshme

për uljen e ndotësve është përdorja e Gazit Natyror të Lëngshëm (GNL) si karburant për anijet (anijet me motor të dyfishtë) për të ashtuquajturën ‘milje të fundit’ dhe për kohën e ankorimit të tyre në port. Direktivat Evropiane (Korridoret TEN-T) janë duke kërkuar me insistim përfshirjen e sistemeve të rezervave GNL në porte strategjike të Mesdheut dhe më gjerë.

Ashtu siç është raportuar në titullin e kësaj Nevoje, një nga problemet e hasura në porte të cilat janë duke instaluar sisteme rezerve të këtij karburanti është shpërndarja e tij (karburanti sillet me kamion). Ndaj është e nevojshme që të sigurohet një sistem teknik dhe logjistik i përshtatshëm, me një zgjidhje ekonomike të mirë, që lejon shpërndarjen e GNL në port. Duhet të sigurohen fazat që nga prodhimi/rezervat për GNL, deri në fazën e përdoruesit të fundit (anijet kargo, traget, tragetet e mëdhenj, autobuzat dhe kamionët), në mënyrë që shpërndarja e GNL të jetë një mobilitet sa më të qëndrueshëm.

3. Titulli i nevojës: Mbledhja dhe Analiza e të dhënave mbi Energjinë

Qëllimi

C4S + Sesion i Lojës

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i eficiencës së resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Eficiencës së Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Duke mbledhur, kombinuar dhe shkrirë të dhëna të vçanta, mund të zhvillohet një politikë e caktuar energjitike-mjedisore, e të aplikohet në një shkallë lokale (për shembull në një zonë) të portit. Të dhënat globale dhe ato të energjisë mund të lehtësojnë identifikimin e zhvillimeve në port apo kufizimet, dhe të kontribuojnë në përkufizimin e prioriteteve dhe aktiviteteve mjedisore, si edhe të lehtësojnë programet start-up për zhvillimin e integruar të zonave urbane dhe industriale nga administrata publike.

Ashtu siç është përkufizuar nga Nevoja, duhet zhvillimi i një sistemi teknologjik për mbledhjen dhe analizimin e të dhënave energjitike-mjedisore me një përdorim tëkuptueshëm nga përdoruesit, dhe që mund të përdoret nga menaxherët e zonave të ndryshme dhe administratorët publikë për të monitoruar në mënyrë të vazheshme konsumin e energjisë, vlerësimin e të dhënave të mbledhura, identifikimin e nevojave dhe mundësive në zonat me interes, si edhe krijimin eventual të ishujve të vegjël energjistik: menaxhimi i përbashkët (kur është i mundur), prodhimi, shpërndarja dhe ndarja e energjisë.

4. Titulli i nevojës: Përmirësimi i Mikroklimës

Qëllimi

C4S + Sesion i Lojës

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efikasitetit të resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efikasitetit të Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni: **Hapësirat publike/të hapura**

Përshkrimi i nevojës:

Hapësirat e porteve janë shumë të betonizuara dhe kjo krijon gjatë verës të ashtuquajturin efekt “ishull i nxehtësisë”. Për ta shmangur këtë efekt, është e nevojshme që të zhvillohen zgjidhje për të përmirësuar mikroklimën e hapësirave të hapura dhe publike nëpërmjet – për shembull, instalimit dhe kujdesit për ishujte gjelbër ku nuk ka nevojë për përmirësimin e tokës me ushqyes në momentin që hiqet betoni pasi këto ishuj nuk kanë bimë – ose aplikimi i bojërave që e reflektojnë nxehtësinë, apo mënyra të tjera që përmirësojnë mikroklimën në këto zona të portit. Zgjidhja duhet të jetë me kosto të ulët, instalim të lehtë, kosto dhe thjeshtësi në përkujdesje si edhe efikasitet në rezultate.

Në këtë Çelës-zgjidhje, projekti propozon dhe mbron idenë e krijimit të një koncepti i cili është në përputhje me kërkesat sociale dhe karakterizohet nga një cilësi e lartë arkitekture dhe urbane, e përkufizuar së fundmi si çelësi i “qëndrueshmërisë-ekologjike” (për shembull adoptimi i një qasjeje ku respektohet kursimi i energjisë me respektin për natyrën dhe kombinohet me kosto të ulëta të menaxhimit të tokës, kosto të ulëta të menaxhimit të përgjithshëm) që kombinohet me aplikimin e teknikave me material dhe dizajn bio-klimatik për përdorimin e burimeve të energjisë së rinovueshme.

5. Titulli i nevojës: Nxitja dhe facilitimi i sjelljeve pro eficientë së energjisë

Qëllimi

C4S + Sesioni i Lojës

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i eficientë së resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Eficientë së Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Ndryshimet në sjelljen e njerëzve në shtëpi apo në punë mund të prodhojnë një kursim të energjisë në mënyrë të ndjeshme dhe të matshme (nëpërmjet ‘smart meters’). Shembuj nga raste pilote sugjerojnë se mund të arrihet një kursim energjie nga 10-15% në zyra dhe shtëpi vetëm nëpërmjet ndryshimit në sjelljen e njerëzve. Ndaj është e nevojshme që qytetarët dhe punonjësit të edukohen dhe t’u jepen stimulime për të përdorur në mënyrë racionale blerimet e energjisë.

Ashtu siç edhe u cilësua në titullin e Nevojës, është e domosdosshme të mbështetet një zhvillim i gjerë i kulturës së ruajtjes së energjisë nëpërmjet shembujve të mëposhtëm:

- Kurseve të trajnimit për masat për të përmirësuar menaxhimin e sistemeve të ngrohjes, ndriçimit (sipas edhe seksionit ku punonjësit operojnë në port p.sh: seksioni i logjistikës, ndriçimit apo mobilitetit);
- Metodave innovative të mësimin (si lojërat) në mënyrë që të përfshihen punonjësit dhe qytetarët në procesin e efikasitetit të energjisë në një kontekst urban të caktuar (me referencë të vecantë në hapësirat e portit);
- Ide efektive për promovimin e fushatave të ndërgjegjësimit;
- Sisteme që stimulojnë adaptimin e sjelljeve të mira për ruajtjen e energjisë.

6. Titulli i nevojës: Racionalizimi i hapësirave dhe logjistikës

Qëllimi

C4S + Sesioni i Lojës

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efijencës së resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efijencës së Energjisë)

Sektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Logjistikë është 'pjesa kryesore e biznesit' e shumë kompanive në një port. Një mungesë e racionalizimit të hapësirës në port (për shembull depot) dhe e logjistikës mund të rezultojë në një prodhim dhe energji ineffiçente.

Çfarë kërkohet në këtë rast është një metodologji teknologjike/mekanizëm teknologjik i cili në bazë të situatës mund të përmirësojë organizimin e hapësirës (për jetën brenda ndërtesave gjatë procesit të prodhimit) dhe mund të racionalizojë logjistikën për të përmirësuar procesin e prodhimit si edhe të rrisë efijencën e energjisë.

7. Titulli i nevojës: Metoda dhe Zgjidhje për një Shpërndarje më eficiente të ajrit të kompresuar dhe ftohësve të lëngësht në procesin e prodhimit

Qëllimi

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efikasitetit të resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efikasitetit të Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Kompresimi i ajrit dhe sistemet e ftohjes për prodhimin e makinerive janë faktorë të mëdhenj të konsumit të energjisë për shumë kompani prodhimi, brenda hapësirave të portit por edhe jashtë tij. Është përllogaritur që një optimizim i sistemeve të kompresimit të ajrit do të rezultonte në një kursim të energjisë deri në 35% të elektricitetit. Gjithashtu ndodh shpesh që për shkak të humbjeve në rrjet, sistemet e kompresimit të ajrit dhe të ftohjes së lëngshme nuk janë në temperaturën e duhur për të funksionuar siç duhet, duke ulur kështu edhe cilësinë e procesit të prodhimit.

Ashtu siç edhe është shprehur në titullin e Nevojës, është e domosdosshme për të zhvilluar metoda që investigojnë humbjet (për shembull me kamerat e imazhit termal apo sisteme të tjera) dhe sugjerojnë zgjidhjet e duhura të teknologjisë për të përmirësuar efiçencën e energjisë në procesin e prodhimit për ajrin e kompresuar dhe ftohësve, duke u kujdesur të ruhen parametrat e procesit të prodhimit.

8. Titulli i nevojës: Metoda për një rinovim komplet të sistemit të ngrohjes, ventilimit dhe ajrit të kondicionuar

Qëllimi

C4S + Sesioni i Lojës

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efijencës së resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efijencës së Energjisë)

Sektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Duke iu referuar të dhënave nga Komisioni Evropian, ndërtesat Evropiane janë kryesisht inefiçente, me 35% të ndërtesave që janë mbi 50 vite të vjetra. Këto ndërtesa, ato publike, rezidencat e banimit apo zyrat janë të karakterizuara nga një sistem ngrohjeje dhe ventili jo-efiçent. Përmirësimi i këtij sistemi apo riparimi total janë njëngarkesëmjaft e madhe ekonomike dhe që nënkupton një ndalesë të veprimtarisë së prodhimit apo leizjes së njerëzve në banesa të reja derisa të përfundojnë riparimet.

Ashtu siç është raportuar në titullin e Nevojës, është e domosdoshme të prezantohet një metodologji/proces me faza të ndryshme që çojnë drejt një zëvendësimi total ose të pjesshëm të instalimeve të vjetra duke synuar që të mos ketë kosto të madhe financiare dhe të optimizohet teknologjia në bazën e asaj ndërtese. Në këtë kontekst, përdorimi i një burimi tjetër ngrohjeje (si paletat, metani, GNL apo druri) mund të konsiderohet.

9. Titulli i nevojës: 3 vite kohë për Rikthimin e Investimit

Qëllimi

C4S + Sesi i Lojës

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efikasitetit të resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efikasitetit të Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Duke iu referuar të dhënave nga Komisioni Evropian, ndërtesat Evropiane janë kryesisht ineficiente, me 35% të ndërtesave që janë mbi 50 vite të vjetra me një nivel shumë të ulët rikonstruktimi. Një ndër barrierat që pengon ri-zhvillimin energjistik të ndërtesave (izolimimi, sistemin HVAC apo sistemin e ndriçimit) dhe procesin e prodhimit, është marrja e vlerës së investimit në kohë, për shembull mund të bëhet investimi me mendimin se do të duhet vetëm një qera afatshkurtër, ndërkohë që aplikimi i investimit mund të zgjasë më shumë.

Pra është e nevojshme që të prezantohen teknologji për efikasitetin e energjisë që ofrojnë një mundësi për rikthimin e vlerës financiare të investimit në të paktën 3 vite. Fokusi i kësaj Nevoje nuk është shumë në llojin e teknologjisë se sa në kohën e rikthimit të vlerës së investimit në efikasitetin e ndërtesave dhe procesit të prodhimit. Duke patur parasysh kërkesat specifike, është e detyrueshme që të detajohen llojet e stimulimeve në nivel rajonal dhe kombëtar që do të përdoren.

10. Titulli i nevojës: Prodhimi i Energjisë diellore në tarracat e ndërtesave me mure dhe tarraca të përbashkëta

Qëllimi

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efijencës së resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efijencës së Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Kjo nevojë specifike e përshkruar më lartë, vjen si pasojë e nevojës për të rritur prodhimin e energjisë nga burime të energjisë së rinovueshme në hapësirën e portit: shumë ndërtesa të papërdorura mund të përdoren për instalimin e sistemeve fotovolatike. Gjithashtu, shumë ndërtesa në porte datojnë para dekadës së 1900 (dhe shumë nga ato ndajnë mure dhe tarraca të përbashkëta). Kjo nënkupton se do të duhet një ristrukturim i tarracave përpara se fillojë

instalimi i impantëve: pra, një ngarkesë e madhe ekonomike që asnjë pronar nuk do të donte ta kishte.

Ndaj është e nevojshme që të zhvillohet një strukturë që prodhon energji (elektrike ose termale) dhe mund të vendoset në mure me ndërhyrje minimale në strukturë pa prekur tarracat, si edhe pa prekur pamjen e jashtme të ndërtesave me rëndësi historike.

11. Titulli i nevojës: Menaxhimi Eficent i Ndricimit/Mjeteve

Qëllimi

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efijencës së resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efijencës së Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndricimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Situata aktuale e sistemit të ndricimit dhe mjeteve në porte nuk është e kënaqshme sidomos nga pikëpamje e konsumit të energjisë elektrike dhe cilësisë së ndricimit. Në fakt, një numër i madh i instalimeve që janë në punë sot janë inefijente dhe të vjetra (llampat HP dhe Hg, llampat HP me sodium, llampat me metal halid), duke e bërë mbarëvajtjen shumë të kushtueshme. Sistemi i ndricimit në porte përfaqëson kështu një mundësi shumë të mirë për kursimin e energjisë.

Menaxhimi i sistemit të ndricimit dhe të mjeteve të punës në port mund të arrijë rezultate të mira si: reduktimin e konsumit të energjisë, uljen e emetimit të dioksidit të karbonit, uljen e ndotjes

nga ndriçimi si edhe kostot e mbarëvajtjes, duke siguruar kështu një figurë më të ‘gjelbërt’ të portit. Kështuqëështë e nevojshme të zhvillohet një zgjidhje efiçente e integruar për menaxhimin e sistemit të ndriçimit duke zëvendësuar llambat e vjetra me të reja që janë kost-efiçente.

12. Titulli i nevojës: Ulja e Fuqisë së Pikut (të energjisë) dhe Ulja e Rezistencës Reaktive

Qëllimi

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efijencës së resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efijencës së Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Duke u nisur nga analiza e konsumit të energjisë dhe pikës së pikut në port, shihet se vinçat transportues influencojnë shumë në konsumin e energjisë dhe rezistencën reaktive.

Sipas këtij konteksti, instalimi i mjeteve të menaxhimit për kërkesën dhe ofertën, për pikat e pikut si edhe të rezistencës reaktive, do të ulte mjaft kostot e energjisë elektrike. Kështu për këtë Nevojë duhet të zhvillohen zgjidhje për një menaxhim korrekt të kërkesë-ofertës me synimin për të ulur pikat e pikut dhe ngarkesën reaktive. Në këtë kontekst, zëvendësimi i motorëve elektrikë

në vinça mund të jetë një zgjidhje, pasi këto pajse janë kryesisht mjaft të vjetra (më të vjetra se 50 vite).

13. Titulli i nevojës: Zbatimi i Prodhimit të Energjisë nga Burimet e Energjisë së Rinovueshme

Qëllimi

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efijencës së resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efijencës së Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Konsumimi i energjisë elektrike është mjaft i lartë si për ndërtesat dhe për infrastrukturën e portit. Ndaj, së bashku me adoptimin e masave për ruajtjen e energjisë, është e nevojshme të rritet sasia e aplikimit të energjisë së rinovueshme, në mënyrë që të prodhohet një energji e pastër me humbje sa më të pakta në rrjet. Fokusi duhet jetë në teknologjinë ndërtesave, si për shembull teknologjia e sistemeve fotovoltaike, turbine të vogla të erës, energjia gjeotermale etj.

Në këtë kontekst, kalimi në burime të tjera ngrohjeje (paletat, druri, metani, GNL) duhet gjithashtu të merret parasysh. Kjo zgjidhje duhet të marrë parasysh të gjithë punën e infrastrukturës, investimin kapital si edhe duke marrë lehtësim nga programet rajonale, kombëtare, kur është e aplikueshme .

14. Titulli i nevojës: Energji Zero për Mobilitetin e Turistëve

Qëllimi

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efijencës së resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efijencës së Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës:

Disa porte kanë vështirësi në transferimin e pasagjerëve nga anijet në qendrën e qytetit, duke prezantuar kështu një vështirësi më shumë për ankorimin e anijeve në port. Ashtu siç edhe është raportuar në titullin e Nevojës, është e domosdoshme të zhvillohet një sistem që është efijent për energjinë, për transferimin e turistëve nga anijet në qytet nëpërmjet biçikletave elektrike – që lidhen me sistemet e energjisë së rinovueshme, apo autobuzëve hibridë (për shembull me hidrogjen) me një sistem me impakt zero.

15. Titulli i nevojës: Rigjenerimi i Zonave të Braktisura

Qëllimi

Rritja e zgjuar:

- Rritja e qasjes së përdorimit cilësor të teknologjive të informacionit dhe komunikimit
- Mbështetja e kalimit drejt një ekonomie me karbon të ulët

Rritja e qëndrueshme:

- Ruajtja dhe mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i efijencës së resurseve (përmes zbatimit të BRE)
- Promovimi i transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimi i infrastrukturës së rrjetit

Rritja gjithëpërfshirëse:

- Investimi në arsim, trajnim dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës
- Përmirësimi i efikasitetit të administratës publike (me rëndësi të veçantë në menaxhimin e Efijencës së Energjisë)

Spektori i aplikimit që jeni të interesuar (me referencë të veçantë ndaj aspekteve të orientuara tek energjia)

- Lëvizshmëria / transportimi
- Infrastruktura publike (Ndriçimi,
- Ndërtimi
- Prodhimi i energjisë
- TIK
- Procesi i prodhimit industrial
- Mjedisi Detar
- Rritja e kaltër
- Tjera. Ju lutemi specifikoni:

Përshkrimi i nevojës: